

**CE FEL DE ORAȘ ESTE RÂMNICU-VÂLCEA.
UN MATERIAL PENTRU FOLOSUL PRIMARILOR RÂMNICULUI
(ȘI NU DOAR PENTRU EI)**

Sorin Oane¹

oanesorin@yahoo.com

Keywords: *Ramnicu-Valcea, town profile, Jan Gehl.*

Summary: *This article (What kind of city is Ramnicu-Valcea. A material for Ramnicu's mayors benefit- and not just for them) tries to define the historical profiles of Ramnicu-Valcea. The profile defines a dominant trend. According to us, the town's profiles should have been successively religious, cultural, industrial and commercial. These trends had been in small doses, according to the city size analysis. This article tries to demonstrate that the idea of defining profile of the city, done by some recent mayors of the city, as a touristic plan is totally unrealistic for the moment. And any other future project for the city must take into account the right definition of the profile, starting from the good knowledge of the history of this city.*

Imboldul de a scrie acest articol a venit de la faptul că fostul primar al orașului nostru din perioada 2010-2012, Romeo Rădulescu, vorbea despre orașul Râmnic ca fiind unul ...turistic. Asta dovedea două lucruri: că nu știa ce este aia „oraș turistic” și că nu avea habar de istoria orașului pe care l-a condus. Prin urmare, obiectivul pe care și-l propusese, acela de a face din Râmnic oraș turistic, era absolut greșit. Concluzia? Dacă orașul Râmnic funcționează încă bine meritul este al providenței și nu al primarilor, care nu cunosc profilul orașului pe care îl păstoresc și prin urmare îi stabilesc obiective de viitor greșite. Să o luăm însă metodic.

Ce înseamnă un oraș turistic? Am găsit trei criterii simple pentru a vorbi despre un oraș turistic: 1) să aibă o „dimensiune istorică”; 2) să țină un turist cel puțin timp de trei nopți și 3) să aibă parcare în centrul orașului.

Adevărul este că orașele turistice se fac în sute de ani de muncă perseverentă. Cel mai important dintre atuurile orașelor europene este moștenirea istorică. Adică au ceva de arătat. De fapt, orașele turistice sunt doar cele care apar în celebra colecție „Top 10”, adică Paris, Londra, Viena, Istanbul, Berlin etc. (mă rog, din această categorie). Am fost în toate aceste orașe și vă spun sincer ca în cinci zile văzusem tot ceea ce scria în celebrele ghiduri (și chiar mai mult decât atât). Deci...îndeplinește Râmnicul criteriile astea?

Este Râmnicul oraș turistic? Când spunea că Râmnicul este oraș „turistic”, primarul Rădulescu se baza pe o serie de „evenimente” provocate de primărie

¹ Sorin Oane, profesor, doctor în istorie, Rm. Vâlcea.

în diferite date din vară. Asta înseamnă, de fapt, blocarea unor străzi care se umpleau de măsuțe pentru bere și mici și obligatoriu difuzoare care să urle peste tot orașul sau false aniversări istorice. Ideea Imnului Național la Râmnic este total aiurea – toată media științifică și cea electronică știe asta mai puțin primarii noștri; chiar și cel actual, Emilian Frâncu, pedalează în continuare pe această temă, din motive populiste și de fals patriotism local! Am scris și eu despre povestea „Imnului la Râmnic” în revista de istorie *Buridava*, am avut și o alocuțiune despre acest fapt la Arhivele Statului-filiala Vâlcea, în iulie 2010 - la care a asistat chiar primarul Romeo Rădulescu -, dar absolut degeaba. Autism total. Chiar mă întreb, cine îl consiliează pe primar în astfel de probleme? Sau de ce un primar nu vrea să învețe niciodată nimic? Toți au credința că le știu pe toate. Chiar după alocuțiunea mea, primarul Rădulescu a ținut-o înainte cu povestea că „aici s-a cântat pentru prima oară în...cadru „oficial”, lucru jenat care discreditează nu doar pe reprezentanții administrației locale, dar și pe toți istoricii județului.

Nu. Râmnicul nu este acum oraș turistic. Cauzele pentru care el nu este, și nici nu poate fi un oraș turistic, cel puțin pentru câțiva ani foarte buni de acum încolo, sunt:

- Lipsa unei strategii a administrației în această privință. Simpla proclamare rituoasă „Râmnicul oraș turistic” nu înseamnă nimic, absolut nimic. Administrația nu face nimic pentru asta. Ba da, a făcut un logo, ceva cu un soare, adică ceva din categoria „frunza lui Udrea”. Și cu îndemnul „Vino la Vâlcea!”. Halal!

- Lipsa reală a infrastructurii. Râmnicul are, de fapt, doar o stradă...turistică, Calea lui Traian, dar asta este una rutieră și trece chiar prin mijlocul orașului nostru, ceea ce face ca ideea de oraș turistic să devină, efectiv, o prostie. Pentru că zona centrală trebuie să fie una de trafic pietonal și nu una de trafic rutier. Râmnicul este astfel doar un oraș...de tranzit. Faptul că toate mașinile care merg spre Sibiu sau spre Drăgășani trec prin centrul orașului nostru nu înseamnă că orașul a devenit mai dinamic sau că este unul turistic!

- Râmnicul nu are prea multe obiective și monumente de vizitat sau arătat (îmi cer scuze „patrioților locali”, dar asta este!). Aici nu ai ce face mai mult de două ore. Ca să nu fie un oraș de tranzit, ci unul turistic, Râmnicul ar trebui să țină turistul cel puțin trei nopți. Ceea ce, evident, că nu poate. Nici nu există o istorie a Râmnicului cunoscută de toate lumea. Nu o cunosc nici locuitorii orașului, darămite potențialii turiști. Ce să vadă un turist la noi? Căci turistul care merge într-un anumit loc face acest lucru pentru că știe istoria locului respectiv, pe care el merge să o „vadă” la fața locului, să o recunoască!

- În centrul orașului nu există o parcare amenajată pentru autocarele turistice, ca la Viena, de exemplu. Acolo, în centru, nu pot parca decât autocarele turistice și nicidecum automobilele vienezilor (rarele locuri de parcare pentru localnici au tarife astronomice, chiar și pentru austrieci, 24 de euro pe oră!). Toate parcările din centrul orașului nostru sunt o rușine pentru ideea de oraș turistic. Zona centrală este un „depozit” plin de mașini, o parcare

uriașă. Și mai există și altceva, taxiurile. Nicăieri pe unde am umblat nu am văzut o concentrare mai mare de taxiuri ca în centrul Râmnicului. În zona turistică a Istanbulului, de exemplu, nu vezi absolut nici un taxi.

Care sunt profilurile de oraș ale Râmnicului? Am să încerc să răspund și la problema cu profilurile de oraș ale Râmnicului („profilul” are aici sensul de caracteristică dominantă, contur). Cu un amendament. Toate aceste profiluri sunt în...doze mici, pentru că orașul a avut, și are și acum, dimensiuni mici. Iată care au fost ele:

1) Profilul religios. Râmnicul s-a dezvoltat, practic în toată istoria sa de până în perioada interbelică, în jurul Episcopiei Râmnicului. Orașul începe să își piardă profilul său exclusiv religios pe la sfârșitul secolului al XIX-lea. Lovitura de grație este dată însă la 1 noiembrie 1939, când Episcopia Râmnicului Nouului Severin a fost desființată iar în locul ei s-a înființat Mitropolia Olteniei, Râmnicului și Severinului, cu reședința la Craiova. Desființarea episcopiei a pricinuit multe nemulțumiri între preoții și credincioșii olteni, de aceea, aceștia au cerut stăruitor reînființarea ei. Într-un patetic „Memoriu adresat Parlamentului României” în 1939, vâlcenii spuneau clar: *„orașul Craiova a fost întotdeauna centrul vieții politice a Olteniei cu toate feluritele ei manifestări, iar Râmnicul-Vâlcei centrul vieții religioase din totdeauna al acestui de Dumnezeu binecuvântat ținut (...). Dacă prin înființarea Mitropoliei la Craiova s-ar desființa ori s-ar muta în altă parte Episcopia de Vâlcea, atunci s-ar da o lovitură mortală orașului nostru, atât din punct de vedere moral, cât și material: a) Moral, fiindcă i s-ar lua instituția care i-a dat până acum un prestigiu de veacuri (...) b) Material, fiindcă odată cu mutarea Episcopiei, în mod firesc urmează să se mute și cele două școale clericale din acest oraș, care sunt Seminarul Teologic și Școala de cântăreți bisericești, amândouă cu internate și cu o populație școlărească de peste cinci sute de elevi interni, pentru a fi în imediata supraveghere a chiriarhului lor, așa că o seamă de negustori și mici meseriași ai acestui oraș, mic ca număr al locuitorilor lui, dar mare ca suflet, s-ar vedea ruinați în rosturile lor gospodărești, fiind lipsiți de puțința desfacerii produsului muncii lor prin retragerea din oraș a acestor două școale cu internat².* Dorința li s-a împlinit însă abia la 20 aprilie 1945, când s-a desființat Mitropolia Olteniei iar mitropolitul Nifon a fost pensionat. Pe aceeași dată și-a reluat activitatea și Episcopia Râmnicului Nouului Severin. Dar orașul nu a mai putut fi niciodată ceea ce a fost înainte de asta, adică o „anexă” a episcopiei.

2) Profilul cultural. Înaintea celui de-al doilea război mondial, Râmnicul-Vâlcea era cunoscut ca „orașul pensionarilor”. Perioada aceasta poate fi cel mai bine reconstituită din cărțile marelui scriitor vâlcean Constantin Mateescu (vezi: *Memoria Râmnicului, Cuibul de barză și Râmnicul, Râmnicul. Jurnal indian*). Domnia sa descrie cu melancolie orașul de provincie pierdut în verdeață, locul

² Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, fond *Presă*, np.

acela binecuvântat unde, între cele două războaie mondiale, începuse să se configureze un univers aparte, o umanitate ce poate fi acum regretată pentru echilibrul ei, pentru valorile și pasiunile ei idealiste. Orașul interbelic este pentru cei de astăzi un fel de Arcadie pierdută. Acest oraș interbelic era însă unul cultural. Orașul avea atunci trei mari „atrații” culturale: Liceul „Alexandru Lahovari”, fanfara Regimentului 2 Infanterie și teatrul „Adreani”.

- Liceul „Lahovari” are acum profesori de mare valoare, precum Constantin Mihăilescu (cel care a înzestrat orașul cu cele mai frumoase statui ale sale: cea a lui Barbu Stirbei, de la intrarea în parcul Zăvoi, sau bustul lui Brâncoveanu, din fața primăriei), sau Eliodor Constantinescu, cel care traduce pentru prima oară în limba română piesele lui Plautus, dar le și joacă, în premieră absolută în România, cu elevii săi. Așa a fost, de pildă, cu piesele: *Ulcica*, *Soldatul fanfaron* și *Gemenii*. Tot în premieră absolută a fost jucată și piesa *Un domn pribeag* (poem dramatic în cinci acte, despre un fiu al lui Petru Șchiopul exilat la Innsbruck) de Nicolae Iorga, în interpretarea trupei artistice a *Ligii culturale*, jucată în 1920 în sala de festivități a liceului „Lahovari”. Piesele jucate anual de elevii liceului erau date pentru toți locuitorii orașului. De asemenea, trebuie spus că, în 1943, la liceul „Lahovari” se va desfășura cel mai mare Congres pedagogic din România de după 1918, la acesta participând peste 600 de profesori din toată țara. În 1944, aici va veni să lucreze, ca profesor de limba română, și marele savant bucovinean, filologul și folcloristul Traian Cantemir.

- Fanfara Regimentului 2 a fost, incontestabil, vedeta interbelică a orașului, ea fiind închiriată să cânte și în stațiunile din jurul Râmnicului, ba chiar și în țară. Cum alte surse de divertisment nu prea erau, atunci muzica fanfarei era extrem de apreciată de vâlceni. Și nu doar de către ei.

- Iar teatrul „Adreani” era vizitat mereu de cele mai celebre trupe din țară și de cei mai în vogă actori. De aici, de la Râmnic, și asta până în al doilea război mondial, toate teatrele din capitală își începeau turneele prin țară. Râmnicul era deci kilometrul 0 al turneelor naționale de teatru. În 1920, la acest teatru a concertat și George Enescu. Din 1912, sala „Adreani” a fost amenajată și pentru proiecția de filme³. Cinematograful acesta nu a durat însă prea mult timp. Apoi, în 1924, liceul „Lahovari” primește și el un aparat de cinematograf propriu. Într-o sală a liceului se dădeau două-trei filme pe săptămână. Succesul a fost enorm. El va fi amplificat însă după apariția filmului sonor (1927). Aici au rulat: *Păcatul* cu Paul Muni, *Richard al III-lea* cu Akim Tamiroff și Boris Karloff, *Frankenstein*, *Răscoala burilor*, *Faruri în noapte*, filme cu comicul Macario, Toto, Fernandel, frații Marx, *Pat și Patachon*, *Tarzan* etc.

O scurtă mențiune. Râmnicul interbelic a vrut să aibă acum și un profil...turistic. Era înconjurat de stațiuni importante și a vrut și el să fie o...stațiune. Pentru asta a fost amenajată baia comunală din Zăvoi și s-au făcut prospecțiuni pentru găsirea și aici a unor izvoare terapeutice, similare celor de la Ocnele Mari sau Govora. Fără prea mare succes însă.

³ Tătărean 1971, p. 2.

3) Profilul industrial. Râmnicul cunoaște sub comuniști două etape de dezvoltare, foarte clar delimitate: etapa Gheorghe Gheorghiu-Dej (1948-1965) și etapa Nicolae Ceaușescu (1965-1989).

Etapa Gheorghiu-Dej este o etapă de stagnare a orașului. Motivul? Capitala județului (și apoi a regiunii) Vâlcea a fost până în 1952 orașul Râmnicu-Vâlcea. Dar, după această dată, regiunea Argeș - în care a fost inclus și județul Vâlcea de astăzi - își mută capitala la Pitești. În perioada 1952-1968, Râmnicul a stagnat din punct de vedere urbanistic, toate fondurile regiunii fiind canalizate spre Pitești, orașul capitală de regiune. De fapt, abia acum este Râmnicul cu adevărat „orașul pensionarilor”, în sensul de oraș unde niciodată nu se întâmplă nimic. În perioada aceasta s-au construit doar câteva blocuri de locuințe, necesare muncitorilor care lucrau la Uzinele Sodice Govora, uzină nou înființată. Lucrul acesta s-a întâmplat spre sfârșitul anilor '50. Orașul devenea, treptat, unul industrial, cu cartiere de blocuri, așa numitele „cartiere-dormitor”.

Etapa Nicolae Ceaușescu (începe, de fapt, din 1968, dată la care se reînființează județul Vâlcea!). În anul 1965, populația orașului ajunsese la 29.349 locuitori, după ce la începutul comunismului, adică prin 1945, fusese la jumătate⁴. Râmnicul a fost „lovit” însă acum de efortul înnoitor al regimului, obsedat de crearea unor centre administrative în toate județele țării (apropos, centru administrativ nu înseamnă „centru politic”, Râmnicul nefiind, practic, niciodată așa ceva; doar capitala are un astfel de profil). În oraș a început construirea cartierului Ostroveni. Este drept, Râmnicul a fost declarat municipiu (1968). Cele mai mari prefaceri au fost în perioada Teodor Coman, prim-secretar al județului între 1974-1984. Din cele aproximativ 36.000 de apartamente construite în perioada 1968-1989, peste jumătate se datorează acestei etape. Acum apar blocurile din zona Zăvoi, Calea lui Traian, Ana Ipătescu, cartierele 4, 5 și 6 din Ostroveni. S-au mai realizat: clădirea Arhivelor Statului, Sala Sporturilor „Traian”, podul peste Olt. Chiar dacă talentul unor tineri arhitecți a reușit să dea o formă acceptabilă noului centru al orașului, regretul după farmecul vechiului oraș rămâne neșters în inima și sufletul vâlcenilor. Blocul comunist s-a ridicat acum ca un monument al uniformizării, al „griului”, al deznădejdiei cu care, privind înapoi, oamenii dislocați de la rosturile lor și-au dat seama că devin martorii unei pierderi ireparabile. În proporție de 80% orașul era reconstruit pe principii noi⁵.

4) Profilul comercial. După 1989, județul și orașul Râmnic au fost dezindustrializate. S-a ajuns însă ca orașul să dispună de mari magazine alimentare și industriale de tip supermarket, hypermarket și mall ale unor mari companii cum ar fi Kaufland, Carrefour, Express, Plus, Domo, Interex, Billa, Flanco, Ambient, Flamingo și altele. Mai sunt depozite uriașe de materiale „en gros” și „en detail” cu materiale de construcții, instalații, mobile etc. Lucrurile

⁴ Anuarul 1971, p. 34, (pentru anul 1965).

⁵ Giurescu 1994, p. 71.

sunt clare. Acum Râmnicul este doar o piață de desfacere pentru diferitele mărfuri venite de peste tot.

Ce îmi displace acum la acest oraș?

1) Avem doar proiecte mici. De exemplu, podul paralel cu podul Vinerii Mari este la fel de banal ca și acesta (apropos, are vreun nume? Căci ar trebui să aibă). Dacă nu faci ceva remarcabil, nu creezi nimic pentru turism. Adevărul este că nu avem primari visători. Am avut doar primari administratori. Adică oameni care doar asfaltează și schimbă borduri. Nimeni n-a "visat" pentru oraș, ci eventual doar pentru sine, pentru ai săi și ai partidului său. Or, primarul trebuie să aibă o filozofie la care să participe tot orașul. Iar orașul are nevoie de o viziune.

2) Avem un patriotism local tâmpit (iertare pentru cuvântul prea tare, dar justificat și adevărat!). Avem impresia că tot ce a fost important în istoria noastră s-a întâmplat la noi în județ. Activiștii noștri culturali cred că suntem „buricul universului”. După decenii în care activismul a contat aproape exclusiv în aprecierea patriotismului nostru, e cazul să mutăm accentul pe profesionalism. Cât profesionalism, atâta patriotism: iată o formulă mai firească decât altele și care presupune omul potrivit la locul potrivit. Altfel, orașul Râmnicu-Vâlcea va rămâne doar un târg cu ifose de...capitală („orașul domniei mele”, deh!).

3) Lipsa zonei publice, rezervată acțiunilor comune, unde să inviți artiști, de exemplu. Avem doar un centru care vara se umple de terase stupide, care fură locul de joacă a celor mici și spațiul de promenadă a celor mari. Noi nu avem „boemă” pentru că spațiul nostru public este mediocru. Și cu o piață agricolă medievală în punctul zero al orașului nu poți fi oraș turistic.

4) Circulația de tranzit se face prin centrul orașului și nu pe o centură ocolitoare la periferie. Este problema cea mai grea a orașului nostru. Primarii orașului trebuie să scoată circulația asta din mijlocul orașului și să gândească apoi proiecte legate de spațiul pietonal și nu de cel pentru automobile. Căci orașul trebuie gândit pentru oameni și nu pentru mașini. Nimănui nu-i mai pasă de nevoia oamenilor de a merge pe jos, de a sta cu plăcere pe o bancă sau de a observa și admira orașul! Nici măcar arhitecților! Toți sunt interesați de clădiri cât mai înalte, de străzi cât mai late. Cunoscând temerea primarilor de a nu supăra șoferii cu măsuri legate de reducerea spațiului pentru mașini, arhitectul danez Jan Gehl le transmite un singur mesaj: *Faceți schimbarea brusc! Puneți taxă de acces în centru, iar șoferii se vor adapta și vor găsi alternative în cel mult trei luni de zile.* Experiențele altor edili ai metropolelor europene arată că măsurile fără deranj sunt fără rezultat. De exemplu, cei care au încercat să reducă până la enervare culoarea verde a semafoarelor pentru șoferi sau cei care au redus șoseaua cu câțiva centimetri pe an nu au reușit decât să bulverseze orașul. Dar orașul nu trebuie să umilească oamenii, punându-i să facă slalom printre mașini. În timp ce în San Francisco se demolează autostrăzile suspendate, noi visăm la ele. În tot acest timp, la Copenhaga, edilii au decis că

nu pietonii trebuie să fie aceia care trebuie să traverseze strada, ci mașinile să fie cele care trebuie să acorde prioritate pietonilor. *Așa se va înființa, probabil, și „departamentul pietonilor” în primărie, că de cel al traficului nu duce lipsă nimeni!*, a conchis arhitectul danez Gehl. Copenhaga s-a transformat în decurs de câțiva ani într-un adevărat paradis pentru bicicliști, cu spații în care oamenii interacționează direct. În Râmnicu-Vâlcea, pentru a rezolva problemele de trafic, primăria construiește pasaje și drumuri costisitoare, „încurajând” automobilele să tranziteze centrul orașului. Autoritățile din Stockholm, unul dintre cele mai civilizate orașe ale lumii, pentru a reduce traficul, au pus încă din 2006 taxă pentru mașinile care tranzitează centrul, construiesc parcări "park&ride", dezvoltă transportul în comun și construiesc piste pentru biciclete. În 2010 „Stockholm-ul a fost desemnat de Comisia Europeană "European Green Capital". Soluția, valabilă și pentru Râmnic, este înălțarea bordurilor, ca mașinile să nu mai poată parca pe trotuare. Apoi, se pot planta mai mulți copaci pe marginea bulevardelor.

5) Soarta unui oraș nu se decide la „plebiscit”. Toți primarii vâlceni invocă voința locuitorilor că să-și justifice acțiunile. „O să fac așa cum spun râmnicenii!” spun cam toți primarii noștri. Asta este doar fățarnicie și prostie. Primarul trebuie să se consulte cu specialiștii. Dacă ar lăsa decizia la nivelul dorințelor râmnicenilor nu s-ar schimba nimic, căci conservatorismul este total în acest oraș. Baronul Haussmann, când a făcut acele modificări revoluționare la Paris, nu s-a consultat decât cu arhitecții și urbanisții francezi. Astăzi parizienii îi sunt recunoscători. Căci, dacă nu lărgea el arterele, nu dărâma clădirile inutile și inestetice din centrul orașului, acum Parisul era un oraș murdar și banal.

6) Băncuțele. Au fost o afacere a ultimilor doi primari de până acum. Avem mai multe băncuțe decât în orice oraș de pe glob. Puse aiurea peste tot, deși locul lor este doar prin parcuri, square sau locuri de așteptare bine definite. La noi sunt puse pe post de material decorativ. Dar ele generează doar gălăgie și mizerie. Sunt înconjurate cu mormane de coji de semințe. Adică generează un comportament antisocial evident.

7) Ideea cu zona metropolitană. Râmnicul s-a dezvoltat anarhic. Practic, este un dezastru urbanistic. De fapt, nu a fost vorba despre nici un urbanism aici. Orașul a fost frumos doar atâta timp cât a fost mic. Dar el vrea să fie mare fără să aibă nici o idee de viitor. Ba nu, o idee tot are, cea cu zona metropolitană. Deci acum vrea să fie mare prin unirea cu orașelul Ocnele Mari și cu localitatea Mihăești, comuna cu cea mai mare populație din județ (peste 8.000 de locuitori). Asta înseamnă că orașul vrea să fie „mare” printr-un artificiu administrativ, nu prin el însuși, ceea ce este, evident, o aiureală păguboasă care nu rezolvă nimic.

Soluția? Soluția este.... să învățăm din experiența altora. Arhitectul danez Jan Gehl, unul dintre cei mai titrați specialiști în domeniul urbanisticii, a lansat un adevărat ghid pentru profesioniști, volumul „Viața între clădiri. Utilizările

spațiului public”. Cartea reprezintă un îndreptar pentru modificarea spațiului urban și atrage atenția arhitecților de a construi ținând cont de mediul înconjurător. Apărută în 1971, cartea a fost completată, revizuită și tradusă în peste 15 limbi, fiind adăugate constant materiale noi și ilustrații. Gehl a făcut un scurt istoric al evoluției arhitecturii, astfel:

- **anii '60**, pe care îi numește „The good old days”, când arhitecții nu aveau o cunoaștere solidă a necesităților oamenilor pentru care construiau iar orașele erau extinse doar prin adăugarea de clădiri;

- **anii '70**, pe care îi numește „The abandoned city”, care au reprezentat perioada unei lumi total mecanizate. Mașinile au invadat centrele urbane, se construiau numeroase drumuri pentru acestea, iar oamenii deveneau, practic, invizibili;

- **anii '80**, au însemnat în termeni arhitecturali recucerirea orașului - „Reconquered city” - o perioadă în care orașe precum Barcelona, Freiburg, Portland, Bogota sau Melbourne au devenit mai „umane”. Mijloacele de transport în comun au fost îmbunătățite iar bicicletele au început să fie folosite în mod frecvent. Centrele aglomerate din orașe precum New York au fost transformate în zone pietonale.

Și mai putem învăța din propria experiență. Dar asta presupune definirea clară a profilului orașului nostru. După părerea mea, Râmnicul ar putea să fie un „oraș cultural între câteva centre turistice înconjurătoare”. Avem arhiepiscopie, filarmonică, două teatre, trei televiziuni, foarte multe ziare - cotidiene, de cultură, etc - mai multe săli de sport, o sală a sindicatelor, un forum cultural, câteva universități, licee bune etc. Nu avem însă o politică culturală, care să unească eforturile tuturor acestor instituții. Ar fi nevoie și de crearea unui spațiu public corespunzător în centrul orașului, dedicat acțiunilor civice și culturale. Dar asta ar însemna, în primul rând, ca primarii Râmnicului să facă orașul acesta pentru oameni și nu pentru mașini. Mi-am dorit și îmi doresc cu disperare să descopăr scheme logice în dezvoltarea urbanistică a Râmnicului. Pentru că acum, proiectele noastre de oraș sunt rezultatul hazardului. Aștept așadar primarul care să înțeleagă importanța definirii profilului nostru de oraș, profil de la care trebuie să înceapă, de fapt, orice proiect de viitor.

Bibliografie

Anuarul	1971	<i>Anuarul statistic al județului Vâlcea</i> , 1971, Direcția județeană de statistică Vâlcea.
Giurescu	1994	Dinu C. Giurescu, <i>Distrușerea trecutului României</i> , București, 1994.
Tătărean	1971	Nicolae Tătărean, <i>Cinematograful la Râmnicu-Vâlcea</i> , în <i>Orizont</i> , 16 mai 1971, p. 2.